

Klima- Energi og Forsyningsministeriet

jbwf@ens.dk
cc. clkj@ens.dk

11.april

Dok.nr.: D23-811435

Supplerende høringssvar vedr. lovforslag om konkurrenceudsættelse af affaldsforbrænding - Journalnummer 2023-1768

Baggrund for høringssvaret

Nordværk har tidligere afgivet høringssvar vedr. lovforslag om konkurrenceudsættelse af affaldsforbrænding. Nordværk har noteret, at der er udsendt en række justeringer til lovforslaget, som er sendt i høring. Trods den meget korte tidsfrist, ønsker Nordværk at afgive høringssvar til det justerede lovforslag.

Justeringerne ændrer ikke ved de grundlæggende udfordringer i det oprindelige lovforslag

Af klimaplan for grøn affaldssektor og cirkulær økonomi fra 2020 fremgår det, at der skal brændes mindre affald af i Danmark og at import af affald skal begrænses. Det mål vil efter Nordværks vurdering ikke indfries med lovforslaget eller de justeringer, der er sendt i høring. Derfor peger Nordværk stadig på følgende udfordringer ved lovforslaget, uddybet i det tidligere afgivne høringssvar:

- Nordværk har levet op til intentionerne i aftalen og regeringens målsætning bl.a. i forhold til konsolidering og kapacitetstilpasning og varetager en vigtig samfundsmæssig opgave i regionen. Nordværk arbejder fortsat ud fra disse intentioner, men lovforslaget vanskeliggør og komplicerer denne rolle fremadrettet.
- Nordværk arbejder på at modne et CCU-projekt, med en potentiel CO₂-reduktion på op mod 200.000 tons årligt. Lovforslaget skaber ikke klarhed vedrørende rammer, regler, og prissætning, hvilket medfører usikkerhed for kommercielle aktører og for realisering af CO₂ reduktionen.
- Lovforslaget skaber usikkerhed for anlæg og interessentkredsen uden klimaeffekt, bl.a. i forhold til gældsafvikling og fremtidige investeringer. Trods de foreslåede justeringer vedr. mulighed for at udskyde selskabsgørelse og fjerne krav om tvunget debtorskifte, fjerner det ikke usikkerheden.
- Lovforslaget favoriserer anlæg med velstående ejere, da der fortsat ikke er tale om et kapacitetsloft, som det ellers var beskrevet i den politiske aftale fra 2020.

Bemærkninger til det justerede lovforslag

I det justerede lovforslag lægges der op til at indføre mulighed for, at ministeren kan givet et anlæg lov til at selskabsføre senere, under helt særlige betingelser, hvor der kan være risiko for, at et eksisterende anlæg ikke kan indskydes i et A/S eller et ApS, fordi anlæggets forpligtelser vurderes at overstige aktiviteterne, som følge af konkurrenceudsættelsen.

Derudover lægges der op til, at bestemmelsen om tvunget debtorskifte for kontrakter udgår således, at kommunale lån kan videreføres i de nystiftede aktie- eller anpartsselskaber.

Det er Nordværks vurdering, at lovforslaget fortsat øger og fremrykker tab på nødlidende anlæg

Når ikke alle lån skal udskilles, men kan blive i kommunen eller et §60 selskab og selskabsførelse kan udskydes efter dispensation, så forudsætter det en afklaring af kapitaltilførsel fra kommunerne.

Nordværk bemærker følgende:

Det vil være en forudsætning for at kunne opnå en fristforlængelse, at virksomheden forud for en anmodning om fristforlængelse har afsøgt og udelukket andre løsningsmuligheder.

Det drejer sig f.eks. om muligheden for at indskyde yderligere kapital. Det vil som udgangspunkt være op til den eller de kommuner, som investerer i og ejer virksomheden, at vurdere, om investeringen er saglig og økonomisk forsvarlig. Bestemmelsen er tiltænkt anvendt restriktivt og udelukkende i situationer, hvor en selskabsførelse af saglige og objektive grunde ikke vil være mulig inden den 1. januar 2025.

Bestemmelsen er således alene tiltænkt anvendt i et meget begrænset omfang. Der vil i den enkelte sag på sædvanlig vis skulle foretages en konkret vurdering af, om en anmodning om fristforlængelse vil kunne imødekommes. Er det ikke muligt at opnå en fristforlængelse, vil konsekvensen kunne være, at anlægget må lukkes.

Det er vanskeligt at se, hvordan dette vil kunne fungere i praksis. Hvis det var muligt at tilføre kapital fra ejerne (kommunerne), ville selskabet næppe betragtes som nødlidende. Der kan endvidere være udfordringer i forhold til statsstøtteregele.

Nordværk har i dag to affaldsanlæg i drift. Med udgangspunkt i ovenstående, vil det alene være Nordværk, der skal dække de strandede omkostninger, ved at udligne tab på et anlæg med overskud på et andet anlæg. Nordværk anser denne model for urimeligt og forudser, at dette vil medvirke til en sektor med et svagt kapitalgrundlag i et konkurrenceudsat marked.

Nordværk har i tidligere høringsvar påpeget, at forslaget ikke forholder sig tilstrækkeligt konkret til den situation, hvor et forbrændingsanlægs markedsværdi er lig med eller lavere end værdien af gældsforpligtelserne. De forslåede justeringer ændrer ikke på dette.

Nordværk har følgende forslag til en fremtidig løsning:

At der overordnet set arbejdes på at skabe en kapitalmæssig solid sektor, som kan løse opgaverne og rejse finansiering på rimelige vilkår, herunder også:

- En solidarisk løsning på strandede omkostninger, som udløses af lovgivningen
- Fuld dækning for strandede omkostninger – puljen er for lille og kompensation kun 70%
- Mere fleksibilitet til at begrænse strandede omkostninger – vilkår for dispensation bør lempes
- Forsyningssikkerhed – både på affaldssiden, varmesiden og råderum til miljøinvesteringer (BAT) og CCUS investeringer
- Ny øget mulighed for dispensation for begrænset drift uden udskillelse i selskab

Lovforslaget vil, uanset justeringerne, hverken skabe mindre forbrænding eller mindre import af affald

Det er derfor fortsat Nordværks forslag, at Staten dropper idéen om kapacitetsreduktion gennem konkurrence, og i stedet iværksætter en plan fra Folketingets og Energistyrelsens side, så kapaciteten tilpasses klogt og under hensyn til mest mulig reduktion af CO₂-udledning, herunder iværksættelse af en national plan for CO₂-fangst sådan, at affaldsenergisektorens pt. store uforløste potentiale kan bidrage til Danmarks grønne omstilling.

Alternativt opfordrer vi til, at processen om indførelse af konkurrencemodellen sættes på pause, indtil der er skabt klarhed over følgende centrale elementer i modellen:

- Eventuelle stramninger skal være kendt fra start.
- Eftersom halvdelen af sektorens indtægter kommer fra varmesalg, skal der fra start også være klarhed over, hvordan priser for affaldsvarme bliver reguleret.
- Kommunerne skal fra starten have klarhed over, hvilke økonomiske risici og konsekvenser modellen kan have for dem.

Venlig hilsen

Lisbeth Lauritsen
Bestyrelsesformand

/

Thomas Lyngholm
Direktør

cc: De nordjyske folketingsmedlemmer og borgmestre fra Nordværks ejerkommuner.

INTRANOTE signing

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er blevet underskrevet ved hjælp af IntraNote Signing.
Underskrivernes identitet er blevet registreret, og underskriverne står opført nedenfor.

Med min underskrift bekræfter jeg indhold og datoer i dette dokument

Hans Thomas Lyngholm

(CPR validated)

På vegne af: I/S Reno-Nord

PID: 9208-2002-2-749336400174

Dato: 2023-04-11 14:18 (UTC)

Lisbeth Anny Signe Brask Lauritsen

(CPR validated)

På vegne af: Bestyrelsesmedlem

PID: 9208-2002-2-596008032234

Dato: 2023-04-11 14:37 (UTC)

